

Jeg hørte om alle og trodde det skulle

– Mange kreftpasienter tror immunterapi kan løse kreftgåten og blir skuffet når de ser at det ikke virker, sier overlege Oddbjørn Straume.

- JEG går ikke og tenker på døden hver dag. Men da jeg fikk vite at immunterapi ikke virket på meg, da gjorde jeg meg mine tanker. Jeg hadde så store forhåpninger til det, sier Tor-Einar Torkelsen.

Han er alvorlig kreftsyk. I februar fortalte Haugesunds Avis om hvordan han i lang tid kjempet for å få medisinen som kunne forlenge livet hans.

Han har nyrekreft med spredning, men det startet med lungekreft i 2008. Han ønsket immunterapi, men i februar dekket ikke det offentlige i Norge denne medisinen.

Men så vedtok Beslutningsforum at legemiddelet kan tas i bruk. Tor-Einar fikk medisinen han så sterkt ønsket seg.

- FOR meg var immunterapi den store gulroten. Jeg hørte om alle det gikk bra med, og trodde det skulle virke også på meg. Men jeg forstår Beslutningsforum bedre nå, med tanke på de store kostnadene kontra hvor mange immunterapi har effekt på. Samtidig mener jeg det er viktig at alle får prøve. Du kan ikke vite om det virker før du har prøvd. Og virker det ikke er det bare å stoppe. Da trenger heller ikke kostnadene, som mange snakker om, bli så store, sier han.

Oddbjørn Straume er overlege ved kreftavdelingen på Haukeland universitetssykehus. Det var han som var Tor-Einar Torkelsen sin lege da han fikk immunterapi der.

Straume er enig med Tor-Einar i at det er viktig at alle får prøve immunterapi, for å se om det kan ha effekt.

– Vi kan ikke vite på forhånd om disse pasientene har nytte av immunterapien eller ikke. Det jobbes med å utvikle en test som pasienten kan ta i forkant, men den finnes ikke per i dag, sier han.

Hvor lenge pasienten må gå på immunterapi før de ser om det virker, er svært forskjellig.

– Det er store individuelle forskjeller. På noen ser vi det etter noen måneder, andre enda lengre tid. De fleste får relativt lette bivirkninger og har en bra livskvalitet mens de får immunterapi, sier Straume.

TOR-EINAR FØLTE seg i veldig fin form da han startet på immunterapi. Bivirkningene han fikk som følge av medisinen forsvant. Han og familien feiret moren sin 70-års dag i Spania. Alle sa han så så godt ut.

Hosten han fikk da han kom hjem trodde han skyldtes værømslaget. Men en CT-undersø-

» For dem som har effekt av immunterapien er det kjempeflott, men det virker dessverre ikke på alle.

ODDBJØRN STRAUME
Overlege på kreftavdelingen,
Haukeland universitetssykehus

søkelse viste noe annet. Immunterapien hadde ikke virket.

I stedet hadde kreften i disse månedene spredd seg enda mer til lunger og lever.

– Jeg satt på kontoret til legen min klokken 14 og fikk vite at immunterapien ikke virket. Klokken 14.30 skulle jeg ta Helseekspressen hjem. Det var beintøft, sier han.

Tor-Einar har hatt stor støtte i samboeren Elin, men som akkurat denne gangen ikke var med til Bergen.

– Da jeg ble kreftsyk, var det som å falle ned i et hull. Men familie, venner og ønsket om å være i jobb gjorde at jeg klarte å klatre opp

IMMUNTERAPI

■ Immunterapi er et samlebegrep for ulike typer kreftbehandling som har som hensikt å stimulere kroppens immunforsvar til å drepe kreftcellene.

■ På bakgrunn av gode resultater brukes immun-sjekkpunkthemmere ved visse kreftdiagnoser. Det er legemidler som fjerner «bremseklossene» i immunforsvaret.

■ Målet med behandlingen er å gjøre immunsystemet i stand til å oppdage og fjerne kreftsvulstene.

■ Foreløpig er det bare noen få kreftdiagnoser der man har sett god nytte av immunterapibehandling, blant annet føflekkreft, lungekreft, tarmkreft og nyrekreft.

■ Immunterapi har vist seg å ha færre alvorlige bivirkninger enn cellegift.

igjen. Da jeg fikk vite at immunterapien ikke virket, var det som å falle ned i et enda verre hull enn forrige gang, sier Tor-Einar.

HANSIER det har vært viktig for han å akseptere at han er alvorlig syk.

– Og så har jeg et godt humør. I tillegg har jeg stor tillit til legen min, som har god tro på medisinen jeg nå går på. Han kan ikke svare på hvor lenge jeg har igjen å leve, om det er uker eller år. Men det tenker jeg ikke på. Jeg velger å tenke at det sannsynligvis er kreft jeg skal dø av og at jeg får mulighet til å ta farvel med mine nærmeste, sier han.

Lørdag feiret han 49-års dagen sin med middag hos gode venner. Mandag drar han og samboeren til Budapest.

– Vi er veldig glad i å reise. All planleggingen er viktig for meg, det får tankene over på noe annet enn kreften. Det samme gjør koret jeg synger i, sier han.

Overlege Oddbjørn Straume på Haukeland sier mange blir skuffet når de opplever at immunterapi ikke virker.

– Vi som jobber med dette vet at det ikke virker på alle, men når det blir store oppslag i media om immunterapi kan det være lett å tro at det er løsningen på kreftgåten. Slik er det ikke, sier han.

IFØLGE STRAUME har immunterapi veldig god effekt på føflekkreft, mens det kun virker på et svært lavt antall med brystkreft. For lunge- og nyrekreft er det også ganske god virkning.

– Disse behandlingene er store gjennombrudd, før hadde vi ingenting som virket. For dem som har effekt av immunterapien er det kjempeflott, men det virker dessverre ikke på alle, sier han.

Når det gjelder nyrekreft er det ca. 25 prosent av pasientene som får immunterapi som har virkning av den.

– De det virker på, virker det også bra på. Men det gjelder altså kun et fåtall nyrekreftpasienter, sier Straume.

TONE LÜTCHERATH
tone.lutcherath@h-avis.no

det gikk bra med, virke også på meg.

FIKK IMMUNTERAPI: Tor-Einar Torkelsen har nyrekreft og ønsket sterkt å prøve immunterapi. Da det ble godkjent i Norge fikk han medisinen, men den virket ikke på han. – Jeg mener det er viktig at alle kreftsyke får prøve, sier han.

FOTO: TONE LÜTCHERATH